

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Мария Младенова Кичева-Кирова

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност ПРОФЕСОР, обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в Държавен вестник (бр. 37 / 26.04.2024 г.) за заемане на академичната длъжност „Професор“ в Професионално направление: 3.7 Администрация и управление (Икономика и управление (Конкурентоспособност, конкурентен анализ и човешки ресурси)); Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки и на основание: Заповед № 1185/ 25.06.2024 г. на Ректора на ЮЗУ "Неофит Рилски" - Благоевград

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукцията, представена от участника в конкурса доц. д-р Райна Бойкова Димитрова

От надлежно приложените документи има всички основания да се заключи, че процедурата по обявяването и провеждането на конкурса е осъществена в съответствие със ЗРАСРБ разработения от Министерството на образованието и науката Правилник за неговото приложение, както и с Правилника за развитие на АС на ЮЗУ "Неофит Рилски"

I. Обобщени данни за научната продукцията и дейността на кандидата

Своя богат практически и научно-изследователски опит доцент д-р Райна Димитрова придобива в процеса на трудовата си реализация,

преминавайки последователно през различните нива на професионално изграждане.

Представеният от доц. д-р Райна Димитрова комплект материали и списък с научна продукция за периода 2017 – 2023 година включва общо 27 броя публикации самостоятелни и в съавторство, както в България, така и в чужбина, възлизащи на 1004 страници. От справката на кандидата се получава информация за броя на публикациите по видове, страна и език на публикуване както следва: 7 монографии; 3 самостоятелни в България и 4 в съавторство в чужбина; 1 учебник в съавторство, с приложени разделителни протоколи; 7 статии в научни списания публикувани в България, от които 4 самостоятелни и 3 в съавторство и 4 статии публикувани в чуждестранни списания, от които 2 самостоятелни и 2 в съавторство; доклади изнесени на престижни форуми в България - 1 самостоятелен и 2 доклада в чужбина, от които 1 самостоятелен и 1 в съавторство. За отбелязване е, че публикациите на доц. Райна Димитрова в съавторство са предимно с нейни докторанти и асистенти, на които помага за тяхното академично развитие. Представена е и информация за участие на доц. д-р Райна Димитрова като член на научния колектив в 1 национален научен и образователен проект, в 4 международни научни и образователни проекти по Европейски програми като член на научния колектив в 8 вътрешно университетски проекта.

Представена е и справка от доц. д-р Райна Димитрова за рецензирани в реферирани списания 17 статии в български и чуждестранни издания, 4 рецензии на монография, сборник, учебник и учебни помагала. Доц. д-р Димитрова е авторитетен учен и търсен консултант, доказателство за което са нейните участия в 2 научни експертни съвети, участие като Външен експерт-оценител на проектни предложения по Програма „Еразъм+“ към ЦРЧР, в 2 организационни комитета, комисии по атестиране, членство в 5 научни организации и асоциации, 3 от които в България и 2 в чужбина.

Доц. Димитрова е член в 9 редакционни научни колегии от които 6 в България и 3 в чужбина, има 24 участия в научни журита, 8 за главен асистент, 14 за доктор и 1 за професор.

Заслужават внимание и цитиранията на доц. д-р Димитрова, които възлизат на 135, от които 97 в България и 38 в чужбина.

Въз основа на наукометричните критерии приложени от кандидатката и подкрепени с доказателства се установява, че доц. д-р Райна Димитрова е научен ръководител на над 100 дипломанти– бакалаври и магистри, спечелвайки ги като последователи и съмишленици, 6 докторанта, трима защитили и 3 настоящи докторанта, един от които чуждестранен с обучение на английски език.

Публикационните изяви на доц. д-р Райна Димитрова (учебници, монографии и научни статии – самостоятелни и в съавторство), участието в научноизследователски проекти, научните разработки - внедрени в практиката, лекционните курсове, редакционната и др. дейност я определят като един *специалист с богати научни интереси и подчертано висока икономическа култура.*

Много активна е педагогическа дейност на доцент д-р Райна Димитрова като преподавател в ЮЗУ "Н. Рилски" За 25 годишния си стаж като университетски преподавател разработва и извежда редица лекционни курсове на български и английски език. Доц. д-р Райна Димитрова се ползва с уважението на студентите и колегите си от университета. Разработените от нея курсове, учебници и учебно-методични помагала се отличават с много добър научен стил, зад който прозира висок професионализъм, ерудиция и новаторство. Притежава много добра комуникативност и умение за работа в екип. Титуляр е на 14 учебни дисциплини. Осигурява занимания в практическа среда в хода на провеждане на подготовката за държавен изпит и защита на дипломна работа – на български и на английски език. Като преподавател се отличава

със системна и задълбочена работа, в учебния процес прилага иновативни методи на преподаване и се развива като сериозен и отговорен учен. Прилага нововъведения в методите и средствата на преподаване – интерактивни методи, презентации, електронни средства за обучение, вкл. статистически програми и електронни таблици – на български и на английски език.

Задълбоченият подход на доц. д-р Райна Димитрова ѝ позволява да засегне в своите публикации значими проблеми на науката и практиката. Изводите, които прави в тях обогатяват и доразвиват съществуващото теоретично познание, от една страна, а от друга имат подчертан приложен характер.

Изграждайки академичната си кариера се утвърждава като авторитетен университетски преподавател.

II. Оценка на научните и практическите резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Научните и професионалните интереси на доц. д-р Райна Димитрова са построени върху строго издържана схема, даваща възможност за:

- установяването на една развиваща се теоретична приемственост ;
- завидна логическа последователност при интерпретирането на научно изследователските постановки;
- адекватни на реалностите приложни начинания.

Научните приноси на кандидата може да се оформят в следните направления: първо, приноси от теоретико-методологичен характер и второ, приноси от научно-приложен характер.

- *теоретичните постановки*, допълват съществена част от неизследвана област в сферата на конкурентоспособността и

управлението, обучението и развитието на човешките ресурси, както и систематизирани и обобщени някои теоретико-методологични въпроси на населението, работната сила и трудовия потенциал

- *научно - приложните констатации могат да се препоръчат като регулаторен механизъм на реалната практика при управлението на конкурентоспособността при функционирането на предприятията в стопанския сектор, туризма, здравеопазването, в сектора на информационните технологии и при процесите на пазара на труда.*
- *емпиричният характер на изследванията относно конкурентоспособността, конкурентния потенциал и вътрешните фактори за конкурентоспособност на предприятията от различни сектори на икономиката са подходящи за вземане на институционални решения, насочени към регулиране на дейността в тези направления;*

III. Критични бележки и препоръки

Безспорен е фактът, че доц. д-р Райна Димитрова е изследовател с разнообрази и интереси, илюстрирани успешно и от предложените за рецензиране трудове.

Като препоръки мога да предложа на кандидата:

- да продължи научната дейност и известност като публикува в национални и международни реферирани издания;
- бъдещата изследователска дейност би могла да се изрази в доразвиване на проблемите по които работи;

Смятам, че идеите ѝ са подходящи да се развият в бъдеще в публикации, които биха представлявали интерес за широк кръг от читатели.

IV. Заключение

В заключение трябва да отбележа, че кандидатът за придобиване на академичната длъжност „ПРОФЕСОР” напълно отговаря на всички изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника на Министерството на образованието и науката за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ЮЗУ ”Неофит Рилски”.

Научните постижения, преподавателската дейност и организационните умения на доц. д-р Райна Бойкова Димитрова ми дават основание да дам положителна оценка и убедено да препоръчам на членовете на уважаваното Научно жури да гласуват положително и да й присъдят академичната длъжност „ПРОФЕСОР”

06. 08.2024 г.

Член на Научното жури:

(проф. д-р Мария Кичева-Кирова)

South West University “Neofit Rilski” Blagoevgrad

OPINION

from Prof. D-r Maria Kirova- Kicheva

member of a scientific jury in a competition for an academic position "Professor", announced by South West University “Neofit Rilski” Blagoevgrad in the State Newspaper (No. 37 / 26.04.2024) for the academic position of "Professor" in the Professional field: 3.7 Administration and management (Economics and Management (Competitiveness, Competitive Analysis and Human Resources)); Field of higher education: 3. Social, economic and legal sciences and on the basis of: Order No. 1185/ 25.06.2024 of the Rector of the " South West University Neofit Rilski - Blagoedvgrad

Regarding: the scientific, scientific-applied and professional-academic activity and production presented by the participant in the competition Associate Professor Dr. Raina Boykova Dimitrova

From the attached documents, there are all reasons to conclude that the procedure for announcing and conducting the competition is carried out in accordance with the Rules for its application developed by the Ministry of Education and Science, as well as with the Rules for the Development of South West University Neofit Rilski – Blagoedvgrad.

I Summary data on the candidate's scientific production and activity

Associate Professor Dr. Raina Dimitrova acquired her abundant practical and scientific research experience in the process of her work, successively passing through various levels of professional development.

The set of materials and list of scientific production for the period 2017-2023 presented by Assoc. Dr. Raina Dimitrova includes a total of 27 independent and co-authored publications, both in Bulgaria and abroad, amounting to 1004 pages. Information on the number of publications by type, country and language of publication is obtained from the applicant's reference as follows: 7 monographs; 3 independent in Bulgaria and 4 in co-authorship abroad; 1 textbook in co-authorship, with attached separation protocols; 7 articles in scientific journals published in Bulgaria, of which 4 independent and 3 co-authored and 4 articles published in foreign journals, of which 2 of her own and 2 co-authored; reports presented at prestigious forums in Bulgaria - 1 of her own and 2 reports abroad, of which 1 of her own and 1 co-authored.

It should be noted that the publications of Associate Professor Dr Raina Dimitrova are mostly co-authored with her Phd students and assistants, whom she helps with their academic development. Information is also presented for the participation of Associate Professor Dr. Raina Dimitrova as a member of a scientific team in: 1 national scientific and educational project, in 4 international scientific and educational projects by European Union programmes, she has been a member of a scientific team in 8 internal university projects.

Associate Professor Dr. Raina Dimitrova also presented a reference for 17 articles reviewed in refereed journals in Bulgarian and foreign publications, 4 reviews of a monograph, a collection, a textbook and teaching aids.

Associate Professor Dr. Dimitrova is an authoritative scientist and a sought consultant, evidence of which is her participation in: 2 scientific expert councils, participation as an External expert-evaluator of project proposals by the Erasmus+; in 2 organizational committees, commissions on certification, membership; in 5 scientific organizations and associations, 3 of which in Bulgaria and 2 abroad.

Prof. Dimitrova is a member of 9 editorial scientific boards, of which 6 in Bulgaria and 3 abroad, she has 24 participations in scientific juries, 8 for a chief assistant, 14 for a Phd and 1 for a professor.

The citations of Associate Professor Dr. Dimitrova, amounting to 135, of which 97 in Bulgaria and 38 abroad, also deserve attention.

Based on the scientometric criteria applied by the candidate and supported by evidences, it is established that Associate Professor Dr. Raina Dimitrova is scientific supervisor of more than 100 graduate students – bachelors and masters, winning them as followers and like-minded people, 6 Phd students, three completed and 3 current Phd students, one of whom is a foreigner with English language training.

The publications of Associate Professor Dr. Raina Dimitrova (textbooks, monographs and scientific articles - independent and co-authored), participation in research projects, scientific developments - implemented in practice, lecture courses, editorial, etc. activity define her as a specialist with rich scientific interests and a highly remarkable economic culture.

The pedagogical activity of Associate Professor Dr. Raina Dimitrova is very active as a lecturer at the South West University "N. Rilski". During her 25-years experience as a university lecturer, she developed and delivered a number of lecture courses in Bulgarian and English language. Associate Professor Dr. Raina Dimitrova has the respect of her students and colleagues from the university.

The courses, textbooks and teaching aids developed by her are distinguished with a very good scientific style, designed by high professionalism, erudition and innovation. She has very good communication and teamwork skills. He is responsible for 14 academic disciplines

She provides classes in a practical environment during the preparation for the state exam and the defense of a diploma thesis - in Bulgarian and in English language. As a lecturer, she is distinguished with systematic and in-depth work, applies innovative teaching methods in the learning process and she has been developed as a serious and responsible scientist.

She applies innovations in teaching methods and tools - interactive methods, presentations, electronic learning tools, incl. statistical programs and spreadsheets - in Bulgarian and English language.

The in-depth approach of Associate Professor Dr. Raina Dimitrova allows her to touch significant problems of science and practice in her publications. The conclusions she makes in them enrich and further develop the existing theoretical knowledge, on the one hand, and on the other hand, marked applied character.

Building her academic career, she established herself as an authoritative university lecturer.

II. Evaluation of the scientific and practical results and contributions of the submitted creative production for the participation in the competition

The scientific and professional interests of Associate Professor Dr. Raina Dimitrova are built on a strictly maintained scheme, giving the opportunity to:

- the establishment of a developing theoretical continuity;
- enviable logical consistency in the interpretation of scientific research statements;
- applied endeavors adequate to the realities.

The candidate's scientific contributions can be formed in the following directions: firstly, contributions of a theoretical-methodological nature and secondly, contributions of a scientific-applied nature.

- the theoretical statements complement an essential part of an unexplored area in the sphere of competitiveness and management, training and development of human resources, as well as systematized and summarized some theoretical and methodological issues of the population, labour force and labour potential
- scientific - applied findings can be recommended as a regulatory mechanism of real practice in the management of competitiveness in the functioning of enterprises in the economic sector, tourism, health care, in the information technology sector and in labour market processes.
- the empirical nature of the research on competitiveness, competitive potential and internal competitiveness factors of enterprises from various sectors of the economy are suitable for making institutional decisions aimed at regulating the activity in these areas;

III. Critical notes and recommendations

The fact is indisputable that Associate Professor Dr. Raina Dimitrova is a researcher with diverse interests, successfully illustrated by the works proposed for review.

As recommendations, I can offer the candidate:

- to continue scientific activity and publishing in national and international refereed publications;
- the future research activity could be expressed in the further development of the problems she is working on;

I believe that her ideas are suitable to be developed in future into publications that would be of interest to a wide range of readers.

IV. Conclusion

In conclusion, I must note that the candidate for the acquisition of the academic position "Professor" fully meets all the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in Republic of Bulgaria, the Regulations of the Ministry of Education and Science for its application and the Regulations for the conditions and procedures for acquisition of scientific degrees and occupying academic positions at South West University "Neofit Rilski" Blagoevgrad.

The scientific achievements, teaching activities and organizational skills of Associate Professor Dr. Raina Boykova Dimitrova give me reason to give a positive assessment and confidently to recommend to the members of the respected Scientific Jury to vote positively and award her the academic position of "Professor"

06.08 2024

Member of the Scientific Jury
Prof. D-r Maria Kirova- Kicheva